

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقادبی) رشته: علوم انسانی		ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۱۲ / ۲	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور، جبرانی اول در اسفند ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	نمره	
	الف) قافیه (۳ نمره)		
۱	با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. مرا پرسسی که چوئی؟ چوئیم ای دل الف) ردیف را مشخص کنید. ب) حروف اصلی قافیه کدام است؟ پ) حروف الحاقی را مشخص کنید.	جگر پر درد و دل پر خونم ای دل	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	در هریک از ابیات زیر، قافیه طبق کدام قاعده است؟ الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست ب) یار بد مار است همین بگریز از او	چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست تا نریزد بر تو زهر، آن زشت‌خو	۰/۲۵ ۰/۲۵
۳	انواع قافیه را در بیت‌های زیر بنویسید. الف) گزید از غنیمت طرایف بسی ب) روح تویی، نوح تویی، فاتح و مفتوح تویی پ) قُفلی بود میل و هوا، بنهاده بر دل‌های ما	کز آن سان نیبند طرایف کسی سینه‌ی مشروح تویی، بر در اسرار مرا مفتاح شو مفتاح را، دندان‌ه شو دندان‌ه شو	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۴	قافیه کردن کدام جفت واژه‌های زیر نادرست است؟ الف) بحر، دهر ب) تمثالگر، خوب‌تر	پ) گشتی، گشتی ت) یار، نگار	۰/۲۵
۵	علمای بلاغت، تکرار واژه‌ی قافیه‌ی مصراع را در مصراع چهارم، صنعت رد القافیه به حساب آورده‌اند.		۰/۲۵
۶	چگونه می‌توان دو واژه‌ی «جست» و «جست» را قافیه قرار داد؟		۰/۵
	ب) عروض (۹ نمره)		
۷	کدام یک از ارکان زیر در پایان مصراع قرار نمی‌گیرد؟ الف) - - - ب) - - - پ) - - - ت) - - -		۰/۲۵
۸	کدام یک از آثار زیر، هم وزن «بوستان سعدی» است؟ الف) شاهنامه‌ی فردوسی ب) مثنوی مولوی پ) منطق الطیر عطار ت) مخزن الاسرار نظامی		۰/۲۵
۹	در کدام بیت وزن با محتوا هماهنگ و در کدام، ناهماهنگ است؟ الف) دل در هم و خاطر به غم و سینه به تاب است ب) یکی نبود که گوید به دیگری که مموی	شهری به خروش است و جهانی به عذاب است یکی نبود که گوید به دیگری که منال	۰/۵
۱۰	در کدام هجای ترکیب زیر، اختیار شاعری به کار رفته است؟ این اختیار، زبانی است یا وزنی؟ دل پاک (= - - -)		۰/۵
۱۱	واژه‌ی «دل افسرده» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع و علامت‌گذاری کنید.		۱
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»			

باسمه تعالی

ردیف	سؤالات	نمره																																												
<p>سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نغدادبی) رشته: علوم انسانی ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه</p>																																														
<p>پیش دانشگاهی تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۱۲ / ۲</p>																																														
<p>دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور، جبرانی اول در اسفند ماه سال ۱۳۹۰ مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir</p>																																														
۱۲	نام وزن حاصل از تکرار «مفاعیلن» و «مستفعلن» به ترتیب چیست؟	۰/۵																																												
۱۳	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) - - - - - (ب) - - - - - (پ) - - - - -	۰/۷۵																																												
۱۴	کدام بیت وزن دوری دارد؟ یک دلیل ذکر کنید. الف) چندان که گفتم غم با طیبیان ب) هر کسی از ظن خود شد یار من درمان نکردند مسکین غریبان از درون من نجست اسرار من	۰/۷۵																																												
۱۵	با توجه به علامت گذاری بیت زیر، در مصراع دوم، دو اختیار زبانی بیابید و در مورد آن توضیح دهید. به سبزه کجا تازه گردد دلیم که سبزه، بخواهد دمید از گلم	۱																																												
<table border="1"> <tr> <td>بِ</td> <td>سب</td> <td>ز</td> <td>ک</td> <td>جا</td> <td>تا</td> <td>ز</td> <td>گر</td> <td>د</td> <td>د</td> <td>لم</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>ک</td> <td>سب</td> <td>ز</td> <td>پ</td> <td>خا</td> <td>هد</td> <td>د</td> <td>مید</td> <td>دز</td> <td>گ</td> <td>لم</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </table>			بِ	سب	ز	ک	جا	تا	ز	گر	د	د	لم	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ک	سب	ز	پ	خا	هد	د	مید	دز	گ	لم	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
بِ	سب	ز	ک	جا	تا	ز	گر	د	د	لم																																				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																																				
ک	سب	ز	پ	خا	هد	د	مید	دز	گ	لم																																				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																																				
۱۶	با توجه به علامت گذاری بیت زیر، در مصراع اول، دو اختیار شاعری مشخص کنید: سپس بنویسید زبانی است یا وزنی؟ بس بگردید و بگردد روزگار دل به دنیا در نیندد هوشیار	۱																																												
<table border="1"> <tr> <td>بس</td> <td>پ</td> <td>گر</td> <td>دی</td> <td>د</td> <td>پ</td> <td>گر</td> <td>د</td> <td>رو</td> <td>ز</td> <td>گار</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>دل</td> <td>پ</td> <td>دند</td> <td>یا</td> <td>در</td> <td>د</td> <td>بند</td> <td>د</td> <td>هو</td> <td>ش</td> <td>یار</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </table>			بس	پ	گر	دی	د	پ	گر	د	رو	ز	گار	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	دل	پ	دند	یا	در	د	بند	د	هو	ش	یار	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
بس	پ	گر	دی	د	پ	گر	د	رو	ز	گار																																				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																																				
دل	پ	دند	یا	در	د	بند	د	هو	ش	یار																																				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																																				
۱۷	با توجه به بیت زیر: به دنبال محمل چنان زار گریم که از گریه ام ناچه در گل نشیند	۱/۵																																												
	الف) مصراع اول و دوم را تقطیع هجایی و علامت گذاری کنید.	۰/۲۵																																												
	ب) پس از تقطیع به ارکان، بنویسید کدام رکن تکرار شده است؟	۰/۷۵																																												
	پ) نام بحر حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.																																													
<p>«ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم»</p>																																														

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)		رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه						
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۱۲ / ۲								
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور، جبرانی اول در اسفند ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir								
ردیف	سؤالات	نمره								
پ) نقد ادبی (۸ نمره)										
۱۸	نقد ادبی چیست؟	۱								
۱۹	چه عواملی موسیقی کلام را به وجود می آورد؟	۰/۵								
۲۰	توضیحات گروه «الف» به کدام نوع نقد در گروه «ب» مربوط می شود؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵								
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">الف</th> <th style="width: 50%;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.</td> <td>فنی</td> </tr> <tr> <td>۲- در این شیوه نقد سعی می کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.</td> <td>تاریخی روان شناسی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.	فنی	۲- در این شیوه نقد سعی می کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.	تاریخی روان شناسی			
الف	ب									
۱- این نوع نقد به تنهایی قادر به تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست.	فنی									
۲- در این شیوه نقد سعی می کند جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان نماید.	تاریخی روان شناسی									
۲۱	اساس نقد زیبایی شناسی را در نظریه های چه کسانی می توان پیدا کرد؟	۰/۵								
۲۲	افلاطون در باب شعر چه می گوید؟	۰/۵								
۲۳	هیپولیت تن ادبیات را محصول سه عامل زمان، و نژاد می داند.	۰/۲۵								
۲۴	در دوره ی مشروطه یا بعد از آن در ایران چه کسانی هدف ادبیات را در مسائل اجتماعی می جستند؟ (دو شخصیت را نام ببرید.)	۰/۵								
۲۵	شاهنامه ی فردوسی به سه دوره تقسیم می شود؛ آن سه دوره را نام ببرید.	۰/۷۵								
۲۶	چه کسانی نخستین بار از خیام به عنوان شاعر یاد می کنند؟ (دو شخصیت را نام ببرید.)	۰/۵								
۲۷	کدام یک از جمله های زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) می توان خصوصیات سبک عراقی را در شعر نظامی دید. ب) قدیم ترین مثنوی نظامی، خسرو و شیرین است. پ) قابوس نامه از بهترین نمونه های نثر مرسل به شمار می رود.	۰/۷۵								
۲۸	منظور از «قرآن عجم» کدام کتاب است؟ چرا؟	۰/۷۵								
۲۹	در شعر حافظ محتسب کیست؟	۰/۲۵								
۳۰	کدام قالب شعری بیشتر مورد توجه صائب بوده است؟ الف) غزل ب) قصیده پ) قطعه ت) مثنوی	۰/۲۵								
۳۱	تاریخ بیهقی از لحاظ تاریخی چه اهمیتی دارد؟	۰/۵								
۳۲	هدف سعدی از نوشتن گلستان، در واقع هدفی و است.	۰/۵								
۲۰	جمع نمره	۲۰	«گل های اندیشه تان بارور باد»							

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)		رشته: علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۱۲ / ۲
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور، جبرانی اول در اسفند ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف) قافیه (۳ نمره)		
۱	الف) ای دل (۰/۲۵) ب) ون (۰/۲۵)	پ) م (۰/۲۵)
۲	الف) قاعده‌ی (۲) (۰/۲۵) ب) قاعده‌ی (۱) (۰/۲۵)	
۳	الف) ذوقافیتین (۰/۲۵) ب) درونی (۰/۲۵)	پ) میانی (۰/۲۵)
۴	الف) (۰/۲۵) (بحر، دهر)	
۵	اول (۰/۲۵)	
۶	با افزودن حروف الحاقی (۰/۵)	
ب) عروض (۹ نمره)		
۷	پ) (۰/۲۵) (-- --)	
۸	الف) (۰/۲۵) (شاهنامه‌ی فردوسی)	
۹	الف) ناهماهنگ (۰/۲۵) ب) هماهنگ (۰/۲۵)	
۱۰	دوم (۰/۲۵) زبانی (۰/۲۵)	
۱۱	با حذف همزه	بدون حذف همزه
	دِ لَف سَر دِ (۰/۲۵)	دِل ءَـ فَ (آف) سَر دِ (۰/۲۵)
	ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ	ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ
۱۲	هزج (۰/۲۵) / رجز (۰/۲۵)	
۱۳	الف) مفتعلن (۰/۲۵) ب) فاعلن (۰/۲۵) پ) فعلن (۰/۲۵)	
۱۴	الف (۰/۲۵) ۱- بعد از پاره‌ی اول هر مصراع، وقفه یا مکثی بالقوه یا بالفعل است. ۲- از ارکان متناوب درست می‌شود نه از تکرار یک رکن ۳- هجای پایانی نیم‌مصراع‌های اول همیشه بلند است. ۴- هجاهای هر مصراع زوج است. (معمولاً هر نیم‌مصراع هفت یا پنج هجا دارد. (ذکر یک مورد کافی است. (۰/۵) نمره)	
۱۵	«ز» در «سبزه» (۰/۲۵) به هجای بلند تبدیل شده است. (۰/۲۵) یا (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) «از» در «دمید از» (۰/۲۵) امکان حذف همزه (۰/۲۵)	
۱۶	بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «د» در «بگردید» به هجای بلند تبدیل شده است. (۰/۲۵) زبانی (۰/۲۵) تبدیل هجای کشیده‌ی آخر مصراع (گار) به بلند (۰/۲۵) وزنی (۰/۲۵)	
۱۷	الف) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع اول (۰/۷۵) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع دوم (۰/۷۵)	
	بِـ ذَنبَ با لِـ مَحـ مِلـ چِـ نَاکَـ زارِ گِرِ یَمِـ	
	ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ	ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ
	کِـ آزِ گِرِ یِـ اَمِـ نا قِـ درِ مِلِـ نِـ شِیـ نَدِـ	
	ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ	ـ ـ ـ ـ ـ ـ ـ
	پ) مقارن (۰/۲۵) مقارن (۰/۲۵) مثنی (۰/۲۵) سالم (۰/۲۵)	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)		رشته: علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۱۲ / ۲
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور، جبرانی اول در اسفند ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
(پ) نقد ادبی (۸ نمره)		
۱۸	شناخت ارزش و بهای واقعی آثار ابداعی و آفرینش‌های ادبی (۰/۵) و نیز بررسی قواعد و اصول یا علل و عواملی که باعث می‌شود اثری درجه‌ی قبول یابد یا مورد ردّ و انکار قرار گیرد. (۰/۵) یا هر توضیح صحیح دیگر	۱
۱۹	کمیت یا ریتم (ایقاع) (۰/۲۵) هماهنگی حروف (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	۱- تاریخی (۰/۲۵) ۲- روان‌شناسی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	کالریج (۰/۲۵) ادگار آلن پو (۰/۲۵)	۰/۵
۲۲	شعر و ادب را از آن جهت که ممکن است باعث فساد اخلاقی جوانان شود، طرد می‌نماید. (۰/۵)	۰/۵
۲۳	محیط اجتماعی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۴	ادیب الممالک فراهانی (۰/۲۵) علی اکبر دهخدا (۰/۲۵) یا نسیم شمال، ملک‌الشعراى بهار، میرزاده‌ی عشقی یا هر مورد صحیح دیگر	۰/۵
۲۵	الف) اساطیری (۰/۲۵) ب) پهلوانی یا حماسی (۰/۲۵) پ) تاریخی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۶	شهرزوری (۰/۲۵) نجم‌الدین رازی (دایه) (۰/۲۵)	۰/۵
۲۷	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) پ) درست (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۸	مثنوی (۰/۲۵) زیرا در این کتاب احادیث نبوی بسیاری تفسیر شده (۰/۲۵) و بسیاری از آیات قرآن به تصریح یا اشاره آمده است. (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۹	امیر مبارزالدین (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۰	الف) (۰/۲۵) (غزل)	۰/۲۵
۳۱	بیهقی سعی کرده است حقایق تاریخی را با تخیلات یا تعارفات و دروغ‌گویی‌های بی‌مورد درنیا میزد و تاریخی واقعی و مستند ارائه دهد. (۰/۵) یا هر توضیح صحیح دیگر	۰/۵
۳۲	تربیتی (۰/۲۵) اخلاقی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	جمع نمره	